

Allehelgensdag d. 4. november 2018

Salmer:

732: Dybt hælder året i sin gang

218: Krist stod op af døde

Nu står der blæst om cykelsti og gade

571: Den store hvide flok

217: Min Jesus, lad mit hjerte få

787: Du, som har tændt millioner af stjerner

Prædikentekst: Matthæusevangeliet 5,13-16

Jesus sagde: »I er jordens salt. Men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det så saltet med? Det duer ikke til andet end at smides ud og trampes ned af mennesker. I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules. Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men i en stage, så det lyser for alle i huset. Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene.«

Hvem betyder noget i vores liv? Det er vel de store og magtfulde mennesker. De, som på mange forskellige måder har indflydelse og præger vores liv. Præsidenterne. Bankdirektørerne. Skuespillerne. Sangerne. Forfatterne. De, som stifter nye virksomheder, som ændrer vores måde at tænke på og leve med hinanden. Når de personer dør, så sørger en del mennesker. Som da Kim Larsen døde og en del danskere sørgede, for han havde betyder meget for mange mennesker. Jeg har ikke hørt hans musik så meget, så jeg blev ikke så ked af det. Men jeg bliver nok lidt trist den dag Steffen Brandt eller Bob Dylan dør.

Men alligevel. Det er ikke de store og magtfulde mennesker, som vi sørger mest over. Det er ikke dem, der betyder mest i vores liv og former os mest. Nej, det er de nære relationer. Det er far og mor. Det er søster og bror. Det er børnene. Det er vennerne, som vi har kendt siden skoletiden. Det er naboerne, som vi har delt mange snakke med over hækken eller drukket mange kopper kaffe med. Eller det er de mennesker, som vi har brugt mange timer sammen med i kirken, missionshuset, forsamlingshuset eller sportsklubben.

De nære relationer. De betyder noget. De former os for alvor. De har gjort en forskel i vores liv.

Nogle gange taler vi mennesker om, at vi gerne vil gøre verden til et bedre sted at leve. At vi gerne vil gøre en forskel i verden. Og der er virkelig nok at rette op på. Nok at gå i gang med. Det er utroligt, som der vælter sager frem for tiden om korrupsion, bedrageri og grådighed. Det er utroligt, som verdenssituationen forandrer sig og går mod det mere uvisse. Det er utroligt, som klimaet og vejret bliver mere og mere ekstremt. Det er utroligt, hvor mange mennesker, der bor alene og indimellem er ensomme og savner fællesskab. Der er nok at gå i gang med. Der er nok af mørke at begynde at lyse op i og nok af råddenskab, som truer med at forandre verden. Vi trænger til lys. Vi trænger til retfærdighed. Vi trænger til håb.

Det er et stort mål at ville gøre verden til et bedre sted at leve. Sådan globalt set. Det opnår de færreste af os. Men alligevel. Det er det, som vi siger om mange af vores kære. Dem, som vi er samlet her i kirken i dag på allehelgensdag for at mindes. Ja, de var noget særligt og noget helt specielt. De gjorde verden til et bedre sted at leve. Ikke nødvendigvis fordi de var så meget anderledes end mange andre mennesker på samme alder. Der er visse generationstræk, som går igen ved mange af de mennesker, vi mindes i dag rundt om i landets kirker. Hver generation har sine særlige træk og bestemte måder at tænke og være på, som i hvert fald går igen hos en del mennesker. Men alligevel. Vores kære var noget helt særligt. De gjorde virkelig en forskel. Måske ikke globalt set, de ændrede ikke verdenspolitikken eller millioner af menneskers måde at tænke på, men de gjorde en forskel helt lokalt set. I vores liv gjorde de en forskel. En ægtefælle gør en kæmpestor forskel og betyder noget helt særligt for den, som er gift med ham eller hende. Det samme gør en søn eller datter, en far eller mor, en søster eller bror. En god nabo, en nær ven eller en medkæmper i foreningslivet.

Hvert levet liv er noget særligt. Hver person skiller sig ud på en lang række måder og har værdi. Hvert eneste menneske har gjort en forskel i andre menneskers liv, hvad enten de selv er klar over det eller ej. Allehelgensdag må derfor også være en påmindelse til os om at sige det til hinanden, så længe vi har hinanden. Sige tak til de mennesker, som betyder noget for os, inden de dør. Give dem en krammer, så længe vi har dem. Bede om tilgivelse for det i fortiden, som vi ikke kan slippe, så

længe vi har mulighed for det. Bede dem fortælle historier fra deres liv, så længe de kan. Takke dem for det lys og det krydderi, de har givet til vores liv.

Jesus taler om, at vi er jordens salt og verdens lys. At være jordens salt kan betyde i hvert fald to ting. I gamle dage saltede man kød og andre fødevarer, så det kunne holde sig længere. Salt er altså med til at forhindre forrådnelse, det er den første ting. I dag bruger vi salt i meget af vores mad for at få det til at smage af mere. Salt er altså for det andet også en smagsforstærker. Så at være jordens salt betyder altså, at vi skal kæmpe imod raddenskab, fordærv og ondskab i verden, og at vi skal være en smagsforstærker, en livsforstærker, et krydderi, som får andre mennesker til at smage flere af de gode ting i livet.

Jesus taler også om lys. I er verdens lys, siger han. Vi skal sprede lys i mørket. En by, som ligger på et højt bjerg, kan ikke skjules, og på samme måde skal vores lys kunne ses af andre. Det skal ikke på den måde gemmes væk. Hvad taler Jesus om? Handler det bare om, at vi ikke skal stille vores lys under en skæppe og skjule det, vi kan, og de evner, vi har?

Jesus taler om salt og lys til sine disciple. Til dem, som er døbt til at tilhøre ham. Til dem, som er en del af hans kirke. Dåben er en gave. Den er gratis, og i den bliver vi knyttet stærkt til den treenige Gud, Fader, Søn og Ånd, som har al magt. Og så længe vi er i dåbens og troens forbindelse med Gud, så har vi også en opgave. Vi skal være med til at udbrede gudsriget på jord. Gud er fællesskab. Gud er sandhed. Gud er retfærdighed. Og hvis der er noget verden har brug for, så er det da fællesskab, sandhed og retfærdighed. Så er det da at lade Gud fylde mere i vores liv.

At være salt og lys i verden er at tage den opgave, det liv på sig, som blev begyndt i dåben. Et liv, hvor det gerne må kunne ses på os, at vi kender Gud. Et liv, hvor vi er med til at udbrede fællesskab, sandhed og retfærdighed. Et liv, hvor vi er salt og lys i verden. Et liv, som peger på Gud.

Men hvad så når saltet, når vi, mister vores kraft, når vi mister modet, når lyset pustes ud?

At være salt og lys er ikke at skulle være en helt masse i sig selv. At skulle præstere. Men det er at være forbundet med Kristus og sprede det, som kommer fra ham. Han er det store verdens lys, som

aldrig kan slukkes. Det skinner fra den tomme grav påskemorgen og lyser stadig verden op. Og det lys, som han tænder i os i dåben, det kan ikke slukkes af hverken modløshed, tristhed eller af døden. Jesus er også den, som kan give os styrke og kraft, når vi har mistet gejsten til at kæmpe for fællesskab, sandhed og retfærdighed i verden. For han er selv kilden, en kilde, som aldrig løber tør, men som henter sin styrke fra de dybeste rødder i Gud.

Allehelgen er en dag, hvor vi standser op og kigger lidt tilbage. Vi får en anledning til at mindes dem, som har betydet noget i vores liv. Dem, som har været noget særligt for os og været med til at forme os. Måske har de været et lys i vores liv. Måske har de været et krydderi, som gav vores liv farver og fest og måske har de endda forhindret os i at gå i opløsning eller gå under.

Og samtidig er Allehelgen en dag, hvor vi også kigger fremad. Vi kigger fremad mod det liv, som ligger foran os. Der er stadig opgaver for os. Der er stadig muligheder for os, selvom sorgen nok altid vil følge os og blusse op ind imellem. Når vi er døbt og kender Kristus, så er vores opgave at være lys og salt i verden og pege på Gud. Kæmpe for fællesskab, sandhed og retfærdighed. For det har verden brug for. Det har vi alle brug for. Gud efterlader os ikke alene i sorgen. Han trøster os, og det gør han ofte ved at give os noget at lave. En mission. Måske en lille snoet sti at gå i det forandrede liv, som ligger foran os. For en af de vigtigste ting, når vi sørger, er at komme ud og se nogle mennesker. I hvert fald indimellem. Og selvfølgelig kun så meget som vi orker. Men at være lys og salt og håb og trøst i andre menneskers liv, kan være en måde at leve videre på, mens vi vandrer i sorgens landskab.

Og nogle gange kan det også være en måde at mindes vores kære på. De har betydet noget i vores liv, de har været liv og lys og krydderi i vores liv, jamen, så er det vel kun naturligt, at vi giver noget af det videre til andre. Vandrer i de gode fodspor, som vores kære har sat her i verden. Mindes dem og det, de stod for, ved at være lys og salt i andre menneskers liv.

Munken Frans af Assisi, som levede i Norditalien for 800 år siden, har skrevet en bøn om, hvordan vi kan være lys og salt fra Gud i hinandens liv.

Herre, gør mig til et redskab for din fred.

Lad mig bringe kærlighed, hvor hadet råder.

Lad mig bringe tilgivelse, hvor uret er begået.

Lad mig skabe enighed, hvor uenighed råder.
Lad mig bringe tro, hvor tvivlen råder.
Lad mig bringe glæde, hvor sorg og bedrøvelse råder.

Lad mig ikke så meget søge at blive trøstet som at trøste.
Ikke så meget at blive forstået som at forstå.
Ikke så meget at blive elsket som at elske.
For det er ved at give, at man får.
Det er ved at glemme sig selv, at man finder sig selv.
Det er ved at tilgive andre, at man får tilgivelse.
Det er ved at dø, at man opstår til evigt liv.

Så Allehelgen er en dag, hvor vi kigger fremad mod resten af vores liv her på jord. Der er stadig opgaver og muligheder for os, også selvom vi resten af vores dage kommer til at leve med en sorg.

Og så er Allehelgen en dag, hvor vi kigger fremad mod det liv, som følger efter døden. Som Frans sluttede bønnen af: det er ved at dø, at man opstår til evigt liv.

Som den anden salme sang vi ”Krist stod op af døde”. For pga. Jesu opstandelse, så bliver der fest i himlen, når alle helgen mødes. Der skal alle, som er kendt af Kristus og har kendt ham, mødes til det evige livs fest. Der er håb om et gensyn med vores kære. I hvert skal vi se Kristus, for han er den, der har besejret døden og inviterer os. Både til at være lys og salt i verden og gøre en forskel i hinandens liv, sprede fællesskab, sandhed og retfærdighed i verden. Og det er også Kristus, som inviterer os til det evige livs fest, den fest, som i sidste ende er det, som indeholder den største trøst. Vi kan godt lære at leve med sorgen her i livet. Vi kan måske vende nogenlunde tilbage til livet, selvom vi altid vil være forandrede, og vores hjerter vil være mærkede. Men det er kun i det evige liv, at alt skal blive godt. Der skal der virkelig ikke være nogen død eller ondskab eller raddenskab. Ingen tvivl eller smerte. Ingen sorg eller savn. Kun fællesskab og fest.

Indtil da, så lever vi videre. Sørgende og savnende. Lysende og saltende for hinanden og i verden. Ventende og håbende på det evige liv.